

Raül Romeva: «Els acords que només incorporen els partits independentistes són insuficients»

L'exconseller defensa "transcendir els blocs" després del 14-F a través del "republicanisme" com a nexa per fer polítiques "útils"

Raül Romeva, a les portes de Lledoners, en una imatge d'arxiu | ACN

Falten encara 35 minuts per a les 11 del matí, l'hora dels bis a bis, però ja hi ha persones que fan cua a les portes del Centre Penitenciari Lledoners. La majoria són dones amb farcells de roba i algunes d'elles hi van amb les criatures. És una estampa habitual dels dissabtes al matí. Aquest, 2 de gener, el primer de l'any, especialment gèlid i melancòlic després d'unes festes de Nadal encara més insòlites dins d'una presó. Però els protocols de la pandèmia se segueixen fil per randa i tothom espera al carrer.

Ja en la franja de les visites, l'exconseller Raül Romeva arriba al locutori 28. Com cada matí, hi accedeix després de més d'una hora d'esport i amb el seu darrer llibre, *Ubuntu* (Angle Editorial), sota el braç. El concepte del títol, una oda a la cerca del bé comú i un concepte de República basat en el reconeixement i l'empatia amb l'altre, impregna la seva anàlisi de la situació, marcada per la pandèmia i les eleccions del 14-F. Ell, que es defineix com un independentista "circumstancial", reivindica una visió de futur que transcendeixi els blocs enquistats.

- La fragmentació de l'independentisme es pot explicar, en part, per la falta d'aquest concepte amb el qual titula el llibre, *Ubuntu*?

- La realitat és que *Ubuntu* no és un plantejament per a l'independentisme, sinó per a qualsevol societat. Entendre que hi ha un bé comú a preservar. La independència és una eina, no una finalitat, que avui no tenim per avançar cap al bé comú. No hi ha un camí cap a la República, sinó que la República és el camí. Hi ha gent que és republicana i que no és independentista, així que la millor manera d'avançar cap a la República és construir-la cada dia des dels ajuntaments, des del Parlament i des del Govern fent polítiques republicanes que posin en evidència que són útils. Això és imbatible. De les eines simbòliques és més fàcil estar-ne en contra.

- Creu que l'estratègia de Junts respon al patró del significat d'*Ubuntu*?

- No vull entrar en aquesta dinàmica. Cal transcendir el debat intraindependentista. Cadascú fa la seva proposta i és molt legítim. Jo defenso la d'ERC, que busca construir consensos amplis i no enemics. És el que diu Pere Aragonès en el seu article: sempre hem parlat del 80% i això es construirà buscant punts d'acord i no insultant el veí. La política no ha de ser un element de confrontació personal i aquests debats que es produeixen entre partits no són ni tan sols de la meitat del país.

"Sempre hem parlat del 80% i això es construirà buscant punts d'acord i no insultant el veí"

- Què els diria a aquells que critiquen que ERC pugui veure amb bons ulls un govern que sumi els comuns?

- Siguem honestos. Jo hi he militat en aquest espai i comparteixo ideològicament els objectius socials i mediambientals. Els comuns sempre han defensat el dret a decidir i el referèndum, així que podem trobar-hi consensos amplis i és normal i comprensible que participin del 80%, que és l'espai del dret a decidir. Que no són independentistes i ajudaria més que ho fossin? Sí. És això un problema? No. Ens hem de dotar d'eines i això passa per incloure espais diferents. La clau és tenir eines i la utilitat d'allò que fas. Jo fa més temps que soc republicà que no pas independentista i continuaré sent republicà fins i tot quan Catalunya sigui independent, que ho serà. El republicanisme està per sobre d'aquest independentisme, que és circumstancial, instrumental.

- Els comuns ja han respost a la proposta d'Aragonès que no pensen formar Govern amb partits com Junts i el PDECat. Què n'opina?

- Em limito a defensar quina és la nostra proposta, que és crear un espai de grans majories basat en elements compartits. Necessitem transcendir la dinàmica de blocs en la qual estem encallats perquè fent les coses igual obtindrem els mateixos resultats que fins ara. Si vols un resultat diferent s'han de fer coses noves. Això no vol dir renunciar, és aprendre. I ja sabem que el camí no serà ràpid, fàcil ni indolor, però sí que és irreversible.

"Necessitem transcendir la dinàmica de blocs en la qual estem encallats perquè fent les coses igual obtindrem els mateixos resultats que fins ara"

- Després de passar el seu tercer Nadal a la presó, s'imagina estar en règim de semilibertat o llibertat durant la campanya del 14 de febrer?

- Ni idea. L'únic que sé és que l'11 de febrer hauré complert una quarta part de la condemna i que a partir d'aleshores podré demanar permisos de 48 hores. És l'únic que hi ha segur. La resta, no depèn de nosaltres.

- Demanarà el primer permís per anar a votar a les eleccions del 14-F?

- M'agradaria poder sortir per votar, ho intentaré. Tècnicament hauria de ser possible, però mai pots donar res per segur perquè a la presó la generació d'expectatives frustra.

Raül Romeva, sortint de Lledoners Foto: ACN

- Parlant d'expectatives. Confia en un indult o en una reforma de la sedició que li garanteixi la sortida de la presó en els pròxims mesos?

- No ho sé. L'únic que hem vist són declaracions i no m'agrada especular. Sí que m'agradaria que reconeguessin que la nostra presó és absurda, que s'han equivocat i que s'ha de corregir. Estan reconeixent que el delictes de sedició s'ha de reformar, de la mateixa manera que s'ha de reconèixer que som a la presó sense haver comès cap delictes perquè la celebració d'un referèndum no està en el codi penal.

- En tot cas, seria important que el govern espanyol aprovés els indults?

- Aquest acte de venjança que suposa que estiguem a la presó es corregeix amb l'amnistia. Ja sé que el govern espanyol no contempla l'amnistia, però els indults sí que són cosa seva. Nosaltres no els hem demanat i, si en parlen, és perquè aquesta és la seva proposta. Ara bé, se'ls ha de recordar que els indults resoldran de forma circumstancial la situació de nou persones, però i les 2.800 processades i els exiliats?

"Els indults són una tireta, però no la solució"

Si del que es tracta és de posar les bases per a la reconciliació, és fàcil: cal escoltar la majoria dels catalans. Jo no renuncio ni al referèndum ni a la República. Res em dona motius per voler deixar de ser republicà o voler la independència, més aviat el contrari. Tots els senyals de l'Estat són hostils, venjatius i violents. El govern espanyol ha de ser conscient que la solució no pot ser parcial, personal o circumstancial. Els indults són una tireta, però no la solució.

- Li va doldre que els comuns s'abstinguessin a la proposta de resolució de la llei d'amnistia al Parlament?

- No és una qüestió de doldre o no. Cal treballar per consensos amplis. Si no els aconseguim vol dir que hem d'intentar fer-ho millor i que els consensos siguin representatius de moltes sensibilitats, ens ha de motivar a continuar treballant. No n'hi ha prou amb acords que només incorporin els tres partits independentistes. Em semblen bé, però és insuficient. Aconseguirem consens per a la República si aconseguim consensos per coses concretes. Una de les lliçons que hem d'aprendre és la de les lluites compartides. La gestió de la pandèmia ens aboca a una reflexió sobre el drama dels serveis públics: la sanitat, l'educació, els serveis socials. S'han demostrat les febleses i aquí hem de trobar consensos.

- Donades les circumstàncies de crisi econòmica i social, creu que a les eleccions del 14-F pesarà més la gestió que el conflicte enquistat amb l'Estat?

- Pesarà més segur arreu del món. Ningú estava preparat per a una situació com aquesta. Ni polítics ni tècnics ni científics. Aquí ha après tothom. No en sabíem i hem hagut d'aprendre tots perquè la situació era inesperada per a tothom. A les eleccions, doncs, la gestió estarà present com a tot arreu. El més significatiu és que el Govern tingui humilitat i capacitat d'aprendre i evolucionar. Això és el que jo demano al Govern.

Com definiria la darrera etapa del Govern al capdavant de la gestió de la pandèmia?

"En la gestió de la pandèmia, ningú ho ha fet tot bé i ningú ho ha fet tot malament"

El virus muta i les decisions del Govern s'han d'adaptar a aquests canvis. S'ha fet evident que si haguéssim tingut eines haguéssim pogut fer més coses. No respon igual qui té les eines d'un Estat que qui no les té, la capacitat de maniobra és una altra. Això no vol dir, però, que s'hagi fet tot bé. Ni nosaltres ni l'Estat. Ningú ho ha fet tot bé i ningú ho ha fet tot malament.

- Pot tornar a governar ERC amb Junts, tenint present la composició de les llistes i els missatges que estan adreçant dirigents com Laura Borràs o Joan Canadell contra els

republicans?

- Les llistes de cadascú són les de cadascú. El que tinc molt clar és que el millor pel país és que nosaltres traiem els millors resultats per tenir prou capacitat per fer la República. I en aquest camí hi cap tothom que la vulgui construir i, per tant, també Junts.

Entrada de la presó de Lledoners Foto: ACN

- Com interpreta el moviment de darrera hora del PSC per situar Salvador Illa al capdavant de la llista?

- Ningú creu que hagi estat un moviment del darrer moment, ja heu explicat que això estava tancat des de novembre. En tot cas, no sóc ningú per valorar els candidats dels altres. Si és Illa, doncs tocarà parlar amb ell del que toqui. Això sí, en l'equació de Govern que nosaltres plantejem el PSC no hi entra perquè ells han decidit que no és la seva aposta. Ara bé, pel que fa a tots els candidats, tota la sort i tot el respecte.

"No es pot construir la República amb la meitat del país en contra"

- Puigdemont aposta per aixecar la suspensió de la DUI, la CUP per celebrar un nou

referèndum abans del 2025. Avala alguna d'aquestes dues opcions?

- Aquestes diferències en les propostes vol dir que hem de seguir parlant perquè encara no hi ha cap consens absolut en cap element concret.

- Tenint present que l'aposta d'ERC és superar el 50% dels vots en les pròximes eleccions i continuar musculant l'independentisme, quin pot ser el mínim comú denominador dels tres partits de cara a la pròxima legislatura?

- Aconseguir aquest 50% ja hem dit que és imprescindible, tot i que no suficient per assolir el nostre objectiu. Ens hem de preguntar què falta perquè els que encara no són independentistes almenys no hi estiguin en contra i no vegin amb hostilitat aquesta opció. No es pot construir la República amb la meitat del país en contra.